1853. DERTIGSTE JAARGANG. N°. 61.

PROVINCIALE DRENTSCHE EN ASSER COURANT.

De uitgave dezer COURANT geschiedt op **Woensdag** en **Zaturdag.** De prijs is per *drie maanden* te Assen *f* 1.60, buiten Assen franco per post *f* 1,75.

ZATURDAG 30 JULIJ.

De prijs der Advertentien is van 1 tot 5 regels **75** cent en voor elken regel meer **10** cent, behalve 35 cent zegelregt.

GEDEPUTEERDE STATEN van Drenthe,

Brengen ter kennis van de belanghebbende Gemeente-Besturen en Ingezetenen, dat door den Gemeenteraad van *Diever*, onder de vereischte hoogere goedkeuring of magtiging, is besloten, om jaarlijks op den *vierden Woensdag* der maand *October* te *Diever* eene Veemarkt te houden. Zullende de Gemeentebesturen en Ingezetenen, wanneer zij daartegen bezwaren mogten hébben, die vóór den tienden Augustus eerstkomende aan dit Collegie kunnen indienen.

ASSEN den 26 Julij 1853.

Gedeputeerde Staten voornoemd:
De Voorzitter, H. H. A. SLUIS.
De Griffier, W. H. HOFSTEDE.

OVERZIGT DER BELANGRIJKSTE GEBEURTENISSEN.

De Oostersche politieke hemel is nog niet helder. In de jongste dagen was hij soms zeer bewolkt en vooral van uit Frankrijk beschouwd, zag hij er dikwijls donker uit. Eene zeer groote wolk van geruchten verduisterde nu en dan den horizon, maar één zonnestraal, en het bleken meest nevelachtige spookgedaanten te zijn geweest, die den kleinmoedige vrees aanjoegen.

Allerlei Konstantinopelsche vertelsels liepen dezer dagen in Europa van mond tot mond. De Engelsche Times zelfs deed mèe, om een sprookje in de wereld te helpen, dat velen het hart angstig deed slaan, trouwens was dat ook een feit geweest, dan stond het slecht met den Europeschen vrede. 't Gold niets meer of minder, dan dat de Fransch-Engelsche vloot op verzoek des Sultans de Dardanellen was gepasseerd. Te Parijs was dat berigt juist naar den zin van zoo velen, die naar iets degelijks nieuws snakken en — de Times had het gezegd. Dat was toch geene moeder de Gans!

Intusschen lagen de vloten zeer stil en rustig in de haven van Besica en hare voornaamste bezigheid was *elkanderen* te fixeeren. Wat een Engelsch en een Fransch zeeman zoo al denken, als zij, een iegelijk van zijn boord en met zijne nationale vlag boven 't hoofd, elkanderen op distantie aankijken, is misschien zoo'n heel diep raadsel niet. Dikwijls vergeten zij dan gewis Sultan *Abdul-Medjid-Khan*, die in zoo benaauwden toestand verkeert en meenen dat zij hunne posten aan de Dardanellen minder betrekken ten gerijve van den Grooten Heer, dan wel om elkander in 't oog te houden bij eene mogelijke Turksche boedelscheiding, als de groote kibbel-leer over het *mijn* en *dijn* in practijk werd gebragt.

Een ander niet minder opgesmukt verhaal, beschreef een ontdekt complot tegen het leven des Sultans, en wel tot verheffing van diens broeder *Abdul-Aziz-Effendi*, de vorst, die volgens Turksch gebruik en tot veiligheid van den Staat steeds in eene soort van gevangenschap verkeert en daarmede ook zeer wel te vreden is, 't zij uit zwakheid van karakter of om zijn ligchaams-toestand. Wij hebben in ons vorig Overzigt reeds communicatie, doch voorwaardelijk, gegeven van den dood van een 40 tal Turken, die *verdacht* waren van medepligtigheid en daarom, *voorzigtigheidshalve*, werden gewurgd. Nu kunnen wij verzekeren, dat de geheele zamenzwering een verdichtsel was en om zulk eene zaak geen enkel Muselman de roode koord aan zijne keel heeft gevoeld. Maar er was te Konstantinopel toch iets gebeurd — er was eene paleisintrigue gesponnen, die bij tijds door de vreemde diplomatie werd losgeknipt. De vredelievende Ministers zouden hunne portefeuilles hebben afgestaan aan oorlogzuchtige staatslieden en verklaarde vijanden van Rusland. Zulk eene kabinetswijziging, die op het papier geheel gereed en tot wier voltrekking de muzijk reeds besteld was, zou eene formele oorlogs-verklaring tegen Rusland zijn geweest. De Engelsche gezant, sprekende ook uit naam der vorige ambassadeurs, begaf zich, op het hooren van die voorgenomene Minister-verandering, onmiddelijk naar den Sultan en had een *tète à tète* met zijne Groote Heerlijkheid, dat langer dan een half uur aanhield en na welks afloop de intrigue was afgespeeld. Het Ministerie bleef zoo als het was.

Maar hoe staat het dan nu eigenlijk met de Oostersche kwestie?

De Czaar heeft aan Engeland en Frankrijk kennis gegeven, dat hij de vredes-voorstellen in gezondheid had ontvangen, doch dat hij die niet in aanmerking kon nemen, wijl hij alleen Oostenrijk's bemiddeling had gekozen, alsmede dat ook de eigenlijke toenadering uit Konstantinopel behoorde te komen. Dit antwoord is niet zeer vriendschappelijk, maar de opmerking wordt gemaakt en gewis niet te onregt, dat Rusland zeer verstoord is over de nota's van Frankrijk — nota's door den Minister Drouin de Lhuis in krachtige taal gesteld en die menig hard verwijt tegen Rusland behelzen. Men duidt dit te meer euvel, omdat de Keizer herhaaldelijk aan Engeland en Frankrijk deed weten, dat zij in 'tbelang des vredes, voorzigtig moesten spreken in hunne openbare diplomatische stukken aangaande de Oostersche kwestie. Men ziet uit een en ander, dat Keizer Nicolaas zich gelijk blijft. Hij wil nu nog hebben, wat hij in den beginne eischte en hij zal het weten te verkrijgen, zonder iemands hulp en in weerwil van elken tegenstand.

De Groote Heer zit intusschen ook niet geheel stil! Hij heeft tegen de inbezit-neming der Donau-Vorstendommen *geprotesteerd!* Dit protest is aan alle Mogendheden toegezonden. Europa zal het lezen en er niets anders inzien, dan een nieuw bewijs voor den naderenden val van het Ottomannische Rijk.

Engeland en Frankrijk koesteren nu maar vrees, dat Rusland de winterkwartieren in de Donau-Vorstendommen wil betrekken, terwijl het met Turkije, Oostenrijk en met wie maar wil, over de Oostersche kwestie keuvelt, en de Fransch-Engelsche vloot tegen den herfst hare stelling aan de Dardanellen moet verlaten. Hoe ligt gebeurt er weer iets in Turkije, dat Rusland's bemoeijingen eischt en dan is het gemakkelijk zoo'n observatie-corps bij de hand te hebben! Maar juist daarom ook willen Frankrijk en Engeland de kwestie zoo spoedig mogelijk beslist en de Russen uit de Vorstendommen zien. Hoogstonwaarschijnlijk is het echter, dat men den Czaar zoo veel concessiën en zooveel zekerheid zal geven, dat hij zijn leger in de Vorstendommen, 't welk er naauwelijks op zijn gemak is, reeds weder van front zal laten veranderen en de Donau-vleeschpotten doen verlaten.

Vandaar, dat er menschen zijn, die beweren, dat de Oostersche kwestie nu eerst *begint!*

Zoover hadden wij geschreven, toen wij de tijding lazen, door de stoomboot Caradoc te Marseille aangebragt, dat de door Rusland gewijzigde transactie door Turkije en zijne bondgenooten is aangenomen.

—

De Engelsche Koninklijke familie geniet eene betere gezondheid en zal nu spoedig eene revue houden te Spithead. Daar zullen ongeveer 30 oorlogsschepen, waaronder 5 elk van meer dan 100 stukken geschut, manoeuvreren. In weerwil echter van kampementen en militaire evolutiën, blijft het Engelsche Ministerie vredes-gezind, en verklaarde de eerste Minister, lord Aberdeen, onlangs aan een openbaren maaltijd, dat het Gouvernement de vrede, de grootste der aardsche zegeningen, zou trachten te bewaren. Ook de Fransche gezant, daarbij tegenwoordig, sprak in dien geest, hoewel niet zoo van ganscher harte.

In Frankrijk gebeurde iets, dat de Oostersche kwestie bijna ter zijde schoof. De politie had in der tijd brieven geopend van Correspondenten van vreemde dagbladen. Het Keizerlijk geregtshof der Seine, waarvoor die zaak werd behandeld, had in die opening niets strijdigs met de wet gevonden, maar het hof van cassatie dacht er anders over. Het vernietigde het vonnis tegen de bewuste Correspondenten, omdat het openen van brieven door den *prefect van politie* ongeoorloofd is en alleen mag geschieden op last van den *regter van instructie.* In welk een toestand Frankrijk verkeert, blijkt uit de sensatie, door deze uitspraak veroorzaakt, doch bedaarde lieden zien daarin veel goeds, ook voor de regering zelve; was het vonnis gehandhaafd, dan had deze slechts schijnbaar in magt gewonnen, want aan populariteit had zij gewis verloren. Immers de onschendbaarheid der correspondentie gaat ieder ter harte, 't zij hij zich in lageren of hoogeren kring beweegt.

Duitschland brengt geen nieuws. Italie evenmin. Alleen meldt men uit Rome dat de Paus ongesteld is. Spanje heeft weder geldgebrek; wat in de schatkist is en komt, heeft de administratie noodig tot haar eigen onderhoud!

In ons land is het altijd de kerkelijke kwestie die al het andere overschaduwt, en aanleiding gaf aan den heer Dommer van Poldersveldt, zoo 't heet een liberaal Catholijk, om in de zitting der Tweede Kamer, op 27 jl. gehouden, dienaangaande het Ministerie te interpelleren en te vragen: *waarom het Departement voor de zaken der R. C. eeredienst tijdelijk wordt beheerd door een Minister, die de R. Catholijke godsdienst niet belijdt, en wat de heer Lighteveldt te Rome doet?*

De heer de Kempenaer meende, dat de Kamer de 1ste vraag, als interpellatie, niet kon toestaan, omdat het des Konings praerogatief is, Ministers definitief of tijdelijk te benoemen. De Kamer dacht er echter anders over, en daarop ontwikkelde de interpellant zijne vraag. Hij had verwacht, dat de Regering *ongevraagd* inlichtingen zou hebben gegeven — hij meende, dat de *meest durvende* Regering aan geen Catholijk Minister de belangen der Hervormde eeredienst zou opdragen — het was *ongehoord*, dat, terwijl een wets-ontwerp op de kerkelijke genootschappen, die ten doel *schijnt* te hebben: geruststelling der gemoederen, in beweging gebragt door *oorzaken, die allen kenden*, in den Ministerraad werd besproken, niemand daarin zitting had, die de Catholijke godsdienst belijdt — dat de Regering dan ook vergeefs had gezocht naar personen, die de tijdelijk verlaten portefeuille zouden willen aanvaarden, omdat er geen Nederl. Catholijk was, die de verantwoordelijkheid dier wet op zich wilde nemen, en dat hij van eene Regering, die niet schroomde, stukken openbaar te maken, die in den regel voor geene publiciteit vatbaar waren, op een en ander de meest volledige inlichtingen wachtte. De Minister van Buitenlandsche Zaken, de heer van Hall, antwoordde hierop, dat de Minister Lightenveldt voor een korten tijd afwezig was, dat de zaken van zijn Departement behoorlijk werden behandeld — dat hij eene zamenvoeging van Departementen onder één hoofd nog altijd niet wenschelijk achtte — dat daarom ook een Minister voor de R. Cath. Zaken werd benoemd — dat men voor die der Hervormde en andere Eeredienste naar een geschikt persoon zocht — dat de heer Lightenveldt naar Rome vertrok, om in diplomatische aanraking met 's Pausen Gouvernement te komen en te verhinderen, dat deze eene verkeerde opvatting verkreeg van het bewuste wets-ontwerp en dat overigens de tijd weldra zou komen, waarop men over dat ontwerp kon spreken, een tijd, die ook zou openbaren, dat het Gouvernement *geen onderscheid maakt tusschen de verschillende gezindheden*, doch *meester* wil blijven op *zijn* staatkundig en administratief grondgebied.

De heeren van Poldersveldt, Storm, Groen, van Hoevell en de Minister van Buitenl. Zaken spraken nog meer over deze zaak, maar de Voorzitter deed wijsselijk de discussiën staken, aanmerkende, dat de interpellatie gedaan, het antwoord gegeven en het toch wel niet de bedoeling kon zijn, om het wets-ontwerp nu *in behandeling* te nemen!

De interpellatie des heeren van Poldersveldt was stekelig. — Dat *durvende* Regering — de *gelegenheidswet* — dat *schijnbare* doel dier wet — het publiciteit geven aan *zaken*, die er *in den regel* niet vatbaar voor, zijn . . . . , dat alles is zekeren wrevel te ontdekken. Ook schijnt het de toeleg te zijn geweest des heeren van Poldersveldt, om te doen uitkomen, dat de heer Lightenveldt welligt de eenige R. Catholijk in de Nederlanden is, die vrede heeft met het wets-ontwerp, wijl — altijd volgens genoemden spreker — geen enkel Catholijk tijdelijk de portefeuille voor de zaken der R. Catholijke eeredienst, onder verantwoordelijkheid ten aanzien der gelegenheids-wet, heeft willen aanvaarden.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

TWEEDE KAMER DER STATEN-GENERAAL.

Het voorloopig verslag van de Tweede Kamer over het wetsontwerp op de Kerkgenootschappen is zeer uitvoerig en bevat 24 compres gedrukte bladzijden in folio. Door een aanmerkelijk getal leden is opgemerkt, dat deze wet, als geheel van *preventieven* aard, in strijd is met de Grondwet. De meerderheid, zich evenwel haar gevoelen over de wet zelve voorbehoudende, meende, dat de Grondwet het vaststellen van zoodanige wet niet verbood. Van die meerderheid gingen de meesten nog verder en beweerden, dat zoodanige wet zelfs *noodzakelijk* is; door de overigen werd de twijfel geopperd, of die wet, in verband met het prerogatief der kroon, wel als volkomen geoorloofd zou kunnen worden beschouwd.

Over de vraag, of de omstandigheden eene wet als de voorgedragene noodzakelijk maken, is men in zeer uiteenloopende beschouwingen getreden. Van den eenen kant werd het denkbeeld der Regering toegejuicht; van de andere zijde had men gewenscht, dat de regering, door gemeen overleg en onderhandeling, de moeijelijkheden zou hebben uit den weg geruimd. Door een aanmerkelijk aantal leden werd een

DE VERTELLER ENZ.

Vereeniging: Nederlandsch-Mettray

voor hulpbehoevende en verwaarloosde jongens van de Protestantsche geloofsbelijdenis, uit alle gewesten van Nederland, gevestigd op Rijsselt, bij Zutphen.

(Ingezonden.)

In den Verteller van Woensdag, 20 Julij j.l., wordt het belangstellend publiek een verhaal geleverd van de daarstelling van „het Rauhe Haus, gesticht voor haveloze kinderen, bij Hamburg" enz.

Elk Nederlander, die eenigzins bekend is met de instellingen van liefdadigheid op onzen geboortegrond, vestigt met verrukking zijne blikken op een klein plekje gronds in de provincie Gelderland. Ik bedoel het „Nederlandsch Mettray", zijnde een landbouw-kolonie op Rijsselt, nabij Zutphen. Vooral in dezen tijd, in dezen tijd van woeling en spanning in het Godsdienstige, komt het mij niet oneigenaardig voor van deze instelling eenige bijzonderheden te verhalen. Hij die lust bezit tot reizen en Gelderlands bekoorlijke dreven wenscht in oogenschouw te nemen, vergete niet in den omtrek van Zutphen Nederlandsch Mettray te bezoeken. Hij zal in verwondering opgetogen staan over de sierlijke en nette familie-woningen, waarin een aantal hulpbehoevende, verwaarloosde knapen, thans met groote zorg, doch betrekkelijk geringe kosten, verpleegd en tot nuttige leden der maatschappij worden opgeleid.

De heer C. D. Schüller uit Amsterdam, gaf *f* 16,000. ten geschenke voor eene inrigting, om verwaarloosde knapen tot menschen te vormen. — Het landgoed Rijsselt, bij Zutphen, onder de gemeente Gorsel, groot 53 bunders, met de daarop staande gebouwen, werd in Junij 1850 aangekocht, en alzoo het eigendom der vereeniging: Nederlandsch Mettray.

Koning Willem III gaf *f* 3000.„, behalve *f* 500.„ vroeger reeds geschonken tot oprigting van twee huizen, waarvan het éene den naam draagt van „Koning Willem II", het andere dien van „Prins Maurits der Nederlanden", met vermelding in den voorgevel dezer huizen, dat zij opgerigt zijn door Koning Willem III in het jaar 1851. — De Koninginmoeder gaf *f* 1500.„ voor twee woningen, die den naam van „Prins Frederik der Nederlanden" en „Prins Alexander der Nederlanden" dragen, met vermelding, dat de gebouwen door de Koningin Anna Paulowna zijn gesticht.

De heer J. C. Walkart te Amsterdam, gaf *f* 1500.„ tot het stichten van eene familie-woning, dragende ten opschrift: „Mr. C. J. Walkart en vrouwe J. van Idsinga."

1
„Vijfentwintigjarige echtvereeniging 18—52."
25

En Mr. J. H. van Boelens, oud-Burgemeester van Leeuwarden gaf mede *f* 1500.„ voor eene familiewoning. In den gevel derzelve is op diens verlangen geplaatst:

„Filio Unico, Filiabusque Parentes." —

De Heer J. W. Schlimmer, vroeger Hoofd-onderwijzer te Rotterdam, is Directeur.

De Heer G. J. van Dijk, die te Amsterdam als beambte een jaarlijksch inkomen had van *f* 300 en vrije woning, verkoos liever als familie-vader *f* 100 en vrije woning, omdat hij grooten lust gevoelde bij deze inrigting nuttig werkzaam te zijn.

Op Donderdag den 18 Dec. 1851 kwam hij met de eerste 11 kweekelingen te Rijsselt aan. Het getal knapen tusschen de 9 en 16 jaren bedraagt thans stellig meer dan 60. De kosten aan de plaatsing van elken knaap verbonden zijn 60 'sjaars; ook meer, naar verkiezing van den menschenvriend.

Onder de familie-vaders zijn er twee, die tot den onderwijzersstand behooren. In iedere familie, bestaande uit 12 knapen, wordt de vader bijgestaan door eenen oudsten broeder, gekozen uit den best oppassenden uit elke familie.

Zij dragen allen gelijke kleeding, doch de oudste-broeder, is kenbaar aan een onderscheidingsteeken op een der mouwen van zijn buis.

Zij worden onderwezen in de Godsdienst, hebben eene uitmuntend ingerigte school, muziek- en speelplaats, en worden gevoed en gekleed op eene zeer voldoende wijze. Zelfs zijn hunne slaapplaatsen modellen te noemen van zindelijkheid en der gezondheid bevorderende.

Elken dag worden hunne werkzaamheden geregeld, zoo wel in de school als op het veld. In allerlei land-arbeid worden zij onderwezen en staan alsdan weder onder de bevelen van eenen Directeur voor den Landbouw.

Om slechts een voorbeeld te noemen, zijn ten vorigen jare op 80 roeden grond, 107 mudden alleruitmuntendste aardappelen verbouwd.

Zoo als ligtelijk te denken valt, behoorde tot de eerste oprigting dezer vereeniging en tot stichting der woningen een groot kapitaal, en behoeft men alsnog eene aanmerkelijke ondersteuning van de gegoeden onzes lands.

ongunstig oordeel geveld over de wijze, waarop de bevolking zich tegen de invoering der bisschoppelijke hierarchie heeft verklaard. Het oordeel over de wet, als geheel beschouwd, was meestal niet gunstig. De gronden van dit oordeel waren velerlei, het meest algemeen was de bedenking, dat de voordragt zeer onvolledig is en zeer veel mist, dat noodwendig in zoodanige wet te huis behoorde; verscheidene leden, hoewel dit gevoelen deelende, meenden evenwel, dat men zich billijker wijze op het standpunt der Regering behoorde te stellen.

— Ten aanzien van de interpellatie van den heer Dommer van Poldersveldt in de zitting van 27 dezer verwijzen wij naar ons overzigt.

Amsterdam, 26 Julij. Het genootschap van leeraren aan de Nederlandsche Gymnasiën, heeft in zijne te Leiden gehouden algemeene vergadering, besloten een adres in te dienen aan den Minister van Binnenlandsche Zaken, en aan de Tweede Kamer, houdende aandrang op eene spoedige indiening van de wet op het hooger onderwijs.

— *De Grondwet* zegt, dat j.l. Zaturdag de Tweede Kamer der Staten-Generaal in comité-generaal heeft beslist, dat in September geen der dagbladen een exemplaar der gedrukte stukken zal kunnen erlangen.

— Blijkens eene van Zr. Ms. minister-plenipotentiaris te Stockholm ontvangene mededeeling, zijn, naar aanleiding ener afkondiging van het zweedsche handels-collegie, dd. in 16den dezer, als thans door cholera besmet verklaard: bo, Helsingsfors, St. Petersburg, Cronstadt, Narva, Reval, iga en Koppenhagen, en als besmet verdacht al de finsche havens van en met Christinestad tot aan de russische grenzen, havens van het eiland Aland, al de russische havens der olf van Finland en der Oostzee, mitsgaders de havens van eland. *(Staats-Cour.)*

— De *Kerkelijke Courant* deelt een adres mede door de Alg. Synode der Ned. Herv. Kerk aan den Koning opgezonden. Wij nemen daaruit het volgende over:

„Hoog waarderen wij de ernstige begeerte, door U. M. in de jongste troonrede uitgesproken, om de nog bestaande bezwaren uit den weg te ruimen, om aan alle kerkgenootschappen, bij het genot van gelijke bescherming, gelijke waarborgen te doen vinden voor hunne onderlinge vrijheid en zelfstandigheid. — Gelijk wij toch ter eene zijde overtuigd zijn, dat de vrijheid, door de grondwet aan alle kerkgenootschappen verzekerd, medebrengt hun kerkelijk bestaan, overeenkomstig hunnen aard en hunne behoeften in te rigten, zoo staat het bij ons ter andere zijde niet minder vast, dat het tot het regt van 's lands regering behoort, dat zij van eene kerkelijke regeling, die uit den aard der zaak in vele en gewigtige punten met het staatsbelang in aanraking komt, volledige kennis drage, zoowel omdat de overeenkomst dier regeling met de orde in den Staat en de regten ook van andere kerkgenootschappen moet verzekerd zijn, — alsook omdat er kennisneming en goedkeuring van de zijde der regering moet bestaan omtrent datgene, waartoe hare medewerking wordt vereischt of vermogt.

„Naar die beginselen is onze kerkelijke regering tot stand gebragt, en wenschen wij haar onder de bescherming van U. M. te handhaven en verder te ontwikkelen. — Diezelfde kerkelijke vrijheid, Sire, wenschen wij voor allen — maar ook voor allen binnen diezelfde grenzen, opdat niet vroeg of laat voor eenig kerkgenootschap eene uitbreiding van magt ontsta ten koste van het regt en de belangen van anderen, tot onvermijdelijke verstoring van orde en rust in den Staat. — Met gerustheid vertrouwen wij op de wijze zorg Uwer Majesteit, dat die gelijkheid gehandhaafd worde, en elke kerkelijke aanmatiging met hare treurige gevolgen geweerd blijve."

28 Julij. Gisteren heeft de heer Lassaigne van hier eene tweede luchtreis ondernomen, welke gelukkig is afgeloopen. Hij is nabij Purmerende aangekomen.

Utrecht, 27 Julij. Door de vereeniging „Koning en Vaderland" te dezer stede is een adres aan den koning, ter teekening aan de ingezetenen aangeboden, strekkende om te verzekeren dat het der regering aan geen steun bij de natie ontbreken zal, wanneer zij voortdurend gelijk nu, de Protestantsche belangen behartigt.

Bergen-op-Zoom, 25 Julij. Terwijl gisteren namiddag eenige kleine jongens zich met spelen bezig hielden, komt een andere met een pistool in de hand op hen aanloopen, mikt op een zijner kameraden en schiet hem door de wang. Gelukkig was het pistool alleen met kruid geladen; de zware prop is echter door den wang gegaan, en heeft ook het inwendige van den mond zwaar beleedigd, terwijl de kleine lijder aan een oog blind is geworden.

Nieuwe Diep, 26 Julij. Gepasseerden Zondag kwam hier een fransche brik binnen, waarvan de stuurman aan handen en voeten op het dek was gebonden, als beschuldigd in volle zee een aanslag op het leven van den gezagvoerder te hebben gedaan. Volgens verklaring had die ongelukkige veertig dagen in dien toestand, bij het genot van karig voedsel, doorgebragt. Naar men verneemt zou de opmerking van den stuurman, dat zijn gezagvoerder het schip in eenen verkeerden koers rigtte, aanleiding tot deze behandeling hebben gegeven.

Steenwijk, 26 Julij. Men heeft opgemerkt dat de aardappelziekte, van welke geen akker in deze gemeente meer verschoond is, zich niet alleen bepaalt bij het zwart worden van het loof, maar ook sterk de vrucht aantast. Van *muisjes*, bij welke zich voor ruim acht dagen de ziekte in het loof vertoonde, is reeds meer dan de helft der vrucht bedorven.

Groningen, 24 Julij. Van wege de hoofdvereeniging van het Nederl. onderwijzers-genootschap worden krachtige pogingen in het werk gesteld, ter intrekking der bekende circulaire dd. 2 Dec. 1849, door den afgetreden minister Thorbecke aan de burgemeesters gerigt, ter zake van het verleenen van vergunning tot het oprigten van bijzondere scholen.

Leeuwarden, 27 Julij. Naar wij vernemen, is dezer dagen onder de dorpen Heeg, Hommerts en Jutrijp (Friesland), het zoogenaamde miltvuur (venijn) in vrij erge mate onder de runderen uitgebroken. Alleen onder Heeg zijn bij 9 veehouders een 40tal beesten aan die ziekte gestorven. Naar het oordeel van den deskundige, die geroepen is geworden, om het noodige onderzoek in dezen te doen, kon geene bepaalde oorzaak worden opgegeven, waaraan het ontstaan der ziekte was toe te schrijven. Den veehouders is intusschen door hem aangeraden, om het vee van weide te doen veranderen en de sloten met versch drinkwater te vullen enz. Voorzigtigheid kan in dezen niet genoeg worden aanbevolen, inzonderheid wat het nuttigen van het vleesch en den afval van het gestorven vee betreft. De ondervinding toch heeft reeds geleerd van hoe schadelijke uitwerkselen dit voor menschen en dieren kan zijn, vermits een hond, die van de gestorven runderen had gegeten, zeer subiet was overleden; terwijl een man, die zich, bij de opening van een der gevallen runderen, aan de hand had bezeerd, reeds sedert vier weken onder geneeskundige behandeling is en zijne herstelling nog wel eenigen tijd kan duren, en nog een andere man en vrouw ligte blessuren hadden bekomen, die echter als van minder gevaarlijken aard, bijna weder zijn genezen. De noodige waarschuwingen zijn overigens ook reeds door het gemeente-bestuur van Wijmbritseradeel uitgevaardigd. *L. C.*

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

Parijs, 24 Julij. Het is thans zeker dat de Keizer en de Keizerin dezen zomer Parijs niet zullen verlaten. Zij zullen bij afwisseling hun verblijf houden in de verschillende keizerlijke kasteelen nabij deze stad, als Saint-Cloud, Trianon, Fontainebleau, Rambouillet, enz.

— Men ziet thans alle avonden door de straten van Parijs personen loopen, die doorschijnend verlichte aankondigingsbiljetten dragen.

25 Julij. Prins Lucien Murat heeft arrest. Dit is de eerste maal, dat de keizer gebruik maakt van het hem bij het senatus-consult van Januarij jl. toegekende regt van berisping en bestraffing. De aanleidende oorzaak is deze: Prins Murat, eigenaar van een fraai landgoed in de omstreken van Parijs, liet onlangs eene zekere hoeveelheid boomen vellen, die hem het uitzigt op zijnen tuin belemmerden. Onder die boomen waren er vele die aan de gemeente toebehoorden; de maire geloofde zich eenige aanmerkingen te mogen veroorloven, welke echter kwalijk werden opgenomen, en zelfs nog erger, indien het mogelijk is. Hierover beklaagde de maire zich bij den prefect; de prefect maakte rapport aan den Minister van Binnenlandsche Zaken, die op zijne beurt den Keizer met de zaak bekend maakte. Napoleon legde prins Murat arrest op, tot dat hij zich bij den maire zal hebben verontschuldigd.

— Den 10 Augustus e. k. zal worden behandeld de zaak van den legitimistischen papierhandelaar Jeanne, of het *komplot van Vincennes*. Behalve Jeanne zijn er nog 21 beschuldigden, waarvan met de hoofdbeschuldigden 11 in hechtenis, de overigen op vrije voeten of voortvlugtig zijn. Hun wordt ten laste gelegd: deelneming aan geheime genootschappen, bezit van wapenen en krijgsvoorraad, enz.

— In de volgende maand zal in den Italiaanschen schouwburg een treurspel van *Euripides* worden opgevoerd, geheel op de wijze, als bij de oude Grieken gebruikelijk was.

— Te Montesquiou is in een veld, waar de maaijers werkzaam waren, eene elders ter gelegenheid der kermis opgestegene luchtreizigster nedergevallen, met het ongelukkig gevolg, dat haar hoofd is verbrijzeld.

DUITSCHLAND.

Weenen, 23 Julij. Het ontdekte komplot heeft op verre na dat gewigt niet, als aanvankelijk er aan is gehecht, hoezeer het aantal der in hechtenis genomen personen zeer talrijk is. Naar men zegt, zal de zaak neerkomen op eene ongeoorloofde studenten-vereeniging. Tot heden is echter geen der gearresteerden op vrije voeten gesteld. — In overleg met de ministers van binnenlandsche zaken en van koophandel met de politie, is aan de handwerksgezellen en fabriekarbeiders het reizen naar Zwitserland verboden, daar in dat land de vereenigingen van werklieden door hare woelingen voor de godsdienst, zedelijkheid en het heil van denstaat hoogst gevaarlijk zijn. Bedoelde personen die zich thans in Zwitserland bevinden, moeten binnen twee maanden in Oostenrijk terugkeeren.

— Onder de besluiten in der tijd door baron Haynau genomen, was er een waarbij de oude organisatie der evangelische kerk in Hongarije werd vernietigd. Daartegen is een adres bij den Keizer ingediend, waarin wordt aangetoond hoe door dit besluit het bestaan der kerk wordt bedreigd, door hare autonomie te vernietigen, welke haar echter bij de tractaten van Weenen 1606, Lintz 1648 en Szathmer 1771, door den eed door 's Keizers voorgangers bij hunne krooning gezworen, en door de grondwetten des lands is gewaarborgd.

— Er is sprake van de invoering in het groothertogdom Saksen-Weimar der in Pruissen bestaande wet op de gemengde huwelijken. Tot dus verre werd het kind opgevoed in de belijdenis van den echtgenoot, die het langst in het land had gewoond, en hierdoor hadden de katholieken nadeel. Zoo als men weet, is in Pruissen de zaak aan de keus der ouders overgelaten, als zij het ten deze eens zijn, terwijl in tegenovergesteld geval het kind de godsdienst van den vader volgt.

24 Julij. Het vertrek van de aartshertogin Marie Henriëtte naar Brussel is op 17 Augustus vastgesteld.

Berlijn, 26 Julij. De koning is van zijne reis naar Westfalen alhier teruggekomen. De koning van Beijeren bevindt zich nog in deze stad.

— De Koningin van Hannover is op den 21 dezer door de mazelen aangetast, welke ziekte tegenwoordig onder de voornaamste personen eene soort van epidemie is.

— Uit Silezië wordt berigt, dat aldaar en in Posen de ultramontaansche partij al meer en meer in aanzien en invloed toeneemt.

ENGELAND.

Londen, 25 Julij. H. M. is reeds zoo goed als hersteld, zoodat er geene verdere bulletins uitgegeven zullen worden.

— Het schijnt nu genoegzaam zeker dat de koningin op 5 Augustus de vloot te Spithead in oogenschouw nemen zal. De zeemagt bij die gelegenheid bijeen te brengen bestaat uit vier driedekkers, acht tweedeks schepen en vijftien andere oorlogsvaartuigen.

— In het Lagerhuis is door een der leden gevraagd, of het waar was dat de landbouwers van oud-Hollandsche afkomst, die uit de Kaapkolonie geweken zijn en aan geene zijde der Vaal-rivier een onafhankelijk gemeenebest hebben opgerigt, inlandsche vrouwen en kinderen roofden, ten einde hen, strijdig met het in 1852 met Engeland gesloten verdrag, in slavernij te houden? Van de zijde der regering de gewenschte inlichting omtrent dit punt ter beschikking van het Huis gesteld zijnde, zal de voorsteller daarin weligt aanleiding vinden om dit punt nader ter sprake te brengen. Hij klaagde tevens over de harde behandeling die twee Britsche zendelingpredikers van de uitgeweken Boeren hadden ondergaan, alleen, gelijk hij beweerde, omdat zij zich openlijk tegen de bedekte herstelling der slavernij verklaarden.

26 Julij. Te Bahia (Brazilie) heeft de prov. autoriteit aldaar zulk een daad van geweld jegens een Hollandsch schip veroorloofd. Een schoener van Rotterdam lag met volle lading gereed om te vertrekken, toen de Braziliaansche regering goed vond om het schip te requireren ter overvoering van bannelingen. Hiertoe werd het schip met geweld teruggehouden. Gedurende dit oponthoud brak de gele koorts uit en raapte een groot deel der bannelingen weg. Men denkt dat de Nederl. regering hiervoor voldoening zal eischen.

TURKIJE.

De voorhoede van het voor Wallachije bestemde Russische leger is, onder generaal Aurep, den 15 Julij in dat vorstendom gerukt; den 25 zou Bucharest worden bezet. — Den 22 is van Weenen een buitengewone koerier vertrokken naar Stettin, van waar hij zich naar Kroonstadt zou begeven. Hij is overbrenger van depêches van het hoogste gewigt van de Oostenrijksche regering, ten gevolge van de jongste uit Konstantinopel ontvangen tijdingen. Men voegt er bij, dat de Porte blijk geeft van de grootste toegeeflijkheid ten aanzien van Rusland.

— De *Times* voert als een bewijs van de opgewondenheid der gemoederen te Konstantinopel het volgende aan: Voor de eerste maal sedert de vestiging van het Ottomanische rijk, heeft de Scheik-el-islam (het hoofd der geestelijkheid) geweigerd aan den sultan het door de etikette voorgeschreven bezoek, bij gelegenheid van het feest van den Bairam, te brengen, „omdat Z. M. de geloovigen niet heeft geleid ten strijde tegen de ongeloovigen, die het geheiligde gebied hebben geschonden."

— Uit Marseille wordt, per telegraaf d.d. 28 Julij, de volgende zeer belangrijke tijding medegedeeld: het stoomschip *Caradoc* is van de baai van Besika den 22sten vertrokken en brengt het berigt mede, dat de door Rusland gewijzigde belangrijke transactie door den Sultan en zijne bondgenooten is aangenomen. — Turkije heeft met eenige onbeduidende wijzigingen het voorstel aangenomen; dit is door de Fransche en Britsche gezanten, Redcliffe en Lacour goedgekeurd. De ratificatien worden van Parijs en Londen te gemoet gezien.

BELGIE.

Brussel, 28 Julij. De beide prinsen nemen in beterschap toe.

— Naar aanleiding van het rapport, dat de minister van oorlog den Koning heeft ingediend, ter zake van het ongeluk dat twee regementen jagers nabij Hasselt heeft getroffen, heeft de Koning den kolonel baron de Vicq de Cumptich en een officier van gezondheid op non-activiteit gesteld.

— Uit Bayonne wordt geschreven, dat aldaar zijn doorgekomen eenige stieren, bestemd tot de te Brussel te houden stierengevechten. Of deze echter zullen plaats hebben is nog niet zeker, na de poging door den heer de Brouckere daartegen aangewend.

DENEMARKEN.

Naar men verneemt, staat het ontwerp van grondwet, in de laatste zitting van den Deenschen rijksdag aangeboden, met eene geheele verandering der tegenwoordige grondwet gelijk. Het is verdeeld in 61 paragrafen en behelst o. a. de gewigtige bepalingen, dat de rijksdag voortaan slechts om het andere jaar zal bijeenkomen en dat ambtenaren eerst na bekomen goedkeuring der regering, zich eene verkiezing mogen laten welgevallen; al verder behelst § 61 de bepaling, dat de constitutie voor nog meer wijziging vatbaar is, wanneer beide kamers herhaaldelijk daaromtrent gelijkluidende besluiten nemen. Over verkiesbaarheid, kiesregt en vrijheid van drukpers, komt in het ontwerp niets voor. Men ziet ten opzigte van die ontwerpen speciale wetten te gemoet, en wel vooreerst eene kieswet, die waarschijnlijk in een' beperkenden zin zal uitvallen. De oppositie is geweldig tegen dit ontwerp ingenomen.

— Te Koppenhagen waren tot 24 Julij door de cholera aangetast 3601 personen, waarvan 1910 overleden. Het etmaal van 23 tot 24 gaf 248 nieuwe lijders en 165 overledenen.

ITALIE.

Rome, 14 Julij. De Paus heeft dezer dagen aan den aartsbisschop van Keulen een brief geschreven, in antwoord op de vragen, door dien prelaat gedaan, omtrent de bij de inzegening van gemengde huwelijken te volgen regelen. De Pauselijke brief is in verzoenenden geest geschreven, en zal weligt bewerken, dat de onberaden ijver van den bisschop van Trier eene verlevendiging van oude twisten tusschen Roomschen en Protestanten niet tengevolge heeft. Dit berigt is eene teleurstelling voor de drijvers in Duitschland: ook ditmaal is men in Duitschland weder meer ultramontaansch geweest dan aan deze zijde der bergen.

16 Julij. De paus bevindt zich bij voortduring ongesteld. Daarbij is hem een ongeluk overkomen, dat ernstige gevolgen had kunnen hebben. Een bediende liet eene kan met kokend water op 's pausen voet vallen, waardoor deze is gebrand.

De ontvangst tot op 5 Junij 1851 bedroeg *f* 69,817.74.
Uitgaven daarentegen . . . . „ 61,652.60⁵.

Voordeelig saldo van *f* 8165.13⁵.

In 21 afdeelingen tellende 1271 leden en 210 begunstigers is in 1851 te zamen gebragt eene somma van *f* 7,249.43, benevens aan 126 vrijwillige giften 1,234.40.

zamen *f* 8,513.83.

De vereeniging is verdeeld in medestichters, leden en begunstigers. Medestichters zijn de zoodanigen, die genegen zijn tot eene vrijwillige bijdrage, voor eens, groot vijftig gulden of meer. De leden verbinden zich tot eene jaarlijksche bijdrage tot weder opzeggens toe van *f* 5.00 's jaars of meer. En begunstigers worden zij genoemd, die dagelijks slechts éénen cent bijdragen tot de vereeniging Nederlandsch Mettraij voor hulpbehoevende en verwaarloosde jongens van de protestantsche geloofsbelijdenis, uit alle gewesten van Nederland, gevestigd op Rijsselt bij Zutphen.

In alle oorden onzes Vaderlands zijn afdeelingen gevestigd. Te Groningen is de heer professor Hofstede de Groot, voorzitter, Mr. W. de Sitter secretaris.

Dalen *F. B. F. S.*

Curiositeiten.

In 1854 zullen op de wereldtentoonstelling te Parijs de volgende curiositeiten, der aandacht van elken politieken-philantroop waardig, te zien zijn, als: uit *Rusland* een geëmancipeerde lijfeigene, met een exemplaar eener liberale grondwet in de hand; uit *Oostenrijk* een goldbergsche ketting, om de heterogene volksstammen van Duitschen en Slavonischen oorsprong tot een ondeelbaar geheel te electriseren; uit *Belgie* een oorspronkelijk letterkundig gewrocht, niet nagedrukt noch verminkt; uit *Spanje* een vrijzinnig Ministerie, voorzien van duizend afgeloste staats-schuldbrieven; uit *Frankrijk* een chemisch toestel, waarin alle pretendenten der kroon zullen worden opgelost, voorts een pracht-exemplaar der Republick van 1848, eene doodacte der geheime genootschappen en een vaste thermometer der Parijsche beurs; uit *Nederland* eene probate bevredigings-machine tusschen de onderscheidene kerkgenootschappen; uit den *Kerkelijken staat* een afgietsel der verdraagzaamheid, een bijbelgenootschap en eene gevulde schatkist; uit *Denemarken* een algemeen bewonderde stamboom der erfopvolging en eene *declaration d' amour* van alle Deensche helden aan de Pruissische schoonen; uit *Duitschland* een brillant zamenstel eener splinter nieuwe nationale vergadering, eene keurig bewerkte Duitsche eenheid en een geduchte Duitsche oorlogsvloot; uit *Hannover* eene onschendbare constitutie en eene vrijzinnige tweede kamer; uit *Turkije* een smaakvol gedreven gouden flacon, bevattende het zoo lang gezochte levenselixer voor de onsterfelijkheid der Turksche regering in Europa; uit *Napels* een Republikeinsche regeringsvorm en een bulletin van overlijden van alle kloosters en jezuitische gezelschappen; uit *Zwitserland* een heerlijk schilderstuk, voorstellende de eendragt, den onderlingen vrede en de volmaakte rust; uit *Hongarije* de terug gevonden Stephanuskroon; uit *Polen* eene voorstelling van practicale zelfstandigheid en een tafereel uit den Bijbel, bevattende de verzoening van Jacob en Ezau; uit *Lombardije* een met toestemming der regering vervaardigd loflied op de herhaalde volksberoeringen; en eindelijk uit *Engeland* een beeldengroep, voorstellende den rijkdom der leeren, de vernietiging der armoede en der niet noemenswaardige Rijks-schuld.

Ingezonden. *M.*

ALLERLEI.

Men meldt uit Sardinië: Voor eenigen tijd getuigde de priester Robbechie in de kamer van afgevaardigden, dat een aankomend geestelijke beter ontwikkeld zou worden in eene kazerne, dan op de bisschoppelijke seminariën, zoo als ze thans zijn opgerigt. Een voorval, door *l' Avenir de Nice* van 25 Junij, medegedeeld, bevestigt op nieuw deze bewering. Gedurende een hevig onweder begon een monnik van het klooster Crea de klok te luiden, in den waan dat het klokgelui — donder en weerlicht op de vlugt zou drijven. Ditmaal had juist het tegendeel plaats. De bliksem heeft hem getroffen, en is in de kerk doorgedrongen op het oogenblik, dat al de paters er vereenigd waren. De laatsten zijn met de schrik vrijgekomen, maar de klokkenluider, door den bliksem neêrgeworpen, is deerlijk in de zijde beschadigd.

Twee studenten, een herberg binnentredende, gingen eene weddenschap om vier flesschen wijn aan, wie van beiden den grootsten wensch kon doen. Een boer, die daar juist aanwezig was, hoorde den voorslag, en gaf dadelijk zijn verlangen te kennen, om aan de weddenschap deel te nemen, hetgeen door de studenten onder luid gelach werd toegestaan, daar zij een gemakkelijke overwinning beloofden. Toen zeide de eerste: Ik wensch een groot oorlogschip, met paknaalden volgeladen, en dan zoovele zakken met goud, als

SPANJE.

Madrid, 20 Julij. De *Epoca* berigt, dat de zwangerschap der koningin tusschen 27 Julij en 2 Augustus officiëel te La Granja zal worden aangekondigd. Bij die gelegenheid zullen luisterrijke feesten worden gehouden. Het hof zal, na het verblijf te La Granja, het Eskuriaal betrekken.

OOST-INDIE en CHINA.

Er is eene stoomboot van Alexandrië in de haven van Triëst aangekomen, medebrengende de oost-indische landmail en tijdingen van Bombay tot 20 Junij en van Hong-Kong in China tot 7 dier maand. Het scheen beslist dat het engelsche leger van den togt naar Ava had afgezien, behoudens het geval waarin het zou worden aangetast. Voorloopig zou het in de thans ingenomen stelling blijven. — De handel was op de voornaamste indische markten gedrukt. — Uit China verneemt men dat het Hemelsche Rijk in twee partijen is verdeeld. Nankin bevond zich onder eene regering, onafhankelijk van de regerende dynastie. De opstand won aanhoudend veld, en men vreesde eene uitbarsting te Canton.

DRENTHE.

Wij berigten aan onze lezers in de Kantons Assen en Hoogeveen, dat in de volgende week iemand in die Kantons zal rondgaan, om de abonnements- en advertentie gelden op te halen.

Assen, 30 Julij. In tegenwoordigheid van vele honderden toeschouwers had den 27 dezer in de Noorderkerk te Groningen *de jaarlijksche openbare vertooning* plaats van de *blijken van gemaakte vorderingen der honderd en vijftig kweekelingen*, die thans aan het sedert 63 jaren aldaar bestaande en steeds meer bloeijende Instituut voor Doofstommen opgevoed worden. De Instituteur mr. *R. T. Guyot* trad ditmaal wederom op, om het feest met eene feestaanspraak te openen. Zijn broeder, dr. *C. Guyot*, de 1ste Instituteur, was door de gevolgen eener ernstige ongesteldheid verhinderd de plegtigheid bij te wonen. Eerst werden de vorderingen vertoond in het *kunstmatig schrijven* en in het *teekenen*. Er waren onder de schriften die inderdaad *fraai* konden genoemd worden. Om de vorderingen in het *luide spreken* te doen kennen, bragten eerst al de kweekelingen in koor de eenvoudige en zamengestelde klanken voort, spraken dan eenige woorden, waarna dit voortgezet werd door al de klassen heen met enkele kweekelingen, die, òf losse woorden, òf kleine volzinnen, òf eene zamenhangende rede uitspraken, òf voorlazen uit 't een of ander boek. De verschillende onderwijzers spraken, de leerlingen toonden dat zij verstonden, wat er gezegd was, hetzij door aanduiding van voorwerpen, die genoemd werden, hetzij door het geven van passende antwoorden. Dit werd besloten door eene *luide zamenspraak* tusschen eenigen der meestgevorderde kweekelingen, ondersteund door natuurlijke gebaren. Was dit *spreken* door doofstommen treffend en roerend voor de talrijke aanschouwers, nu ook hoorders, niet minder belangrijk waren voor den nadenkende de proeven, om de *vorderingen in het schriftelijk uiten der gedachten* te doen zien. Na deze proeven volgde eene uitdeeling van premien aan de ijverigste en braafste kweekelingen. 13 leerlingen werden met lof van het Instituut ontslagen. Ten slotte werden de proeven vertoond van de vorderingen der kweekelingen in de verschillende handwerken en ambachten. Hierbij zag men hoeveel zorg er werd besteed, opdat de leerlingen bij hun ontslag van het Instituut geheel of gedeeltelijk in hunne eigene behoeften zouden kunnen voorzien. Om dit doel des te beter te bereiken, werd er opzettelijk een locaal gebouwd, waarin werkplaatsen werden ingerigt voor schoenmakers, kleermakers, kuipers, timmerlieden, schrijnwerkers en draaijers. Dit gebouw werd in het vorige jaar voltooid. In de werkplaatsen werden gedurende het afgeloopen schooljaar 60 jongens-kweekelingen onderwezen door daartoe aangestelde en bezoldigde werkbazen. De kweekelingen, die ambachten kiezen, die niet in de inrigting worden uitgeoefend, vinden daartoe gelegenheid bij werkbazen in de stad. Bij den aanvang van het volgende schooljaar zullen 19 ongelukkigen als nieuwe kweekelingen geplaatst worden, zoodat het getal met 6 zal worden vermeerderd. Uit dit examen bleek wederom het groote nut van het Instituut. Zoo ergens dan bleek het hier, dat de geest van Christus sommige instellingen der maatschappij bezielt; de stommen toch worden sprekende, de dooven hoorende, aan ongelukkigen wordt het Evangelie verkondigd en de middelen toegereikt, om hun eigen brood te verdienen.

— Aan den heer *J. H. Graswinkel*, te Delft, is op nieuw, en wel tot den 26 september eerstkomende, uitstel verleend tot het storten van den bij acte van concessie bepaalden borgtogt voor het graven van een kanaal uit de grachten van Coevorden naar de Eems.

— Te Ruinerwold zijn, ter verkiezing van twee leden van den geneemte-raad, uitgebragt 54 geldige stemmen. Hiervan bekwam het aftredend lid *J. P. Groenewold* 33 (die alzoo herkozen is), *J. F. ter Haar* 21, *J. J. Kraal* 14, *J. Meeuwes Jans* (aftredend lid) 13, *M. J. Koops* 8, *K. R. Karsten* 5 etc., zoodat over *ter Haar* en *Kraal* eene herstemming moet plaats hebben, die op 2 Aug. e.k. is bepaald.

— Gisteren voormiddag is *H. H. Stedeveld*, wonende aan den Rolderweg, gemeente Assen, op den pubbieken weg tusschen de Duurser brug en Assen door een bekend persoon aangerand, die hem twee hevige slagen heeft toegebrogt, waardoor hij bewusteloos is nedergevallen; weder bijgekomen is hij door zijn zoon naar huis moeten worden geleid.

— Te *Zweelo* zijn, bij de verkiezing van twee raadsleden, 23 geldige stemmen uitgebragt; hiervan bekwamen *H. Perkaan* 16 en *H. Koops* 15, zoodat deze beide aftredende leden herkozen zijn. *H. Brunting* bekwam 3 en *J. H. Hegen*. *R. Euving* en *H. Abrahamy Lz.* ieder 2 stemmen.

— Te *Oosterhesselen* zijn de aftredende gemeente-raadsleden *H. Draaijers* en *R. Lanting* herkozen, de eerste met algemeene en de laatste met 11 van de 12 stemmen.

— Men verneemt, dat de Koning aan *J. J. Kikkert*, arbedier te Hoogeveen, ontheffing heeft verleend van de smet van eerloosheid en alle gevolgen van dien, op hem rustende ten gevolge van zijne veroordeeling op 1 Julij 1842 door het Prov. Geregtshof van Drenthe tot eene criminele straf wegens aanranding der eerbaarheid.

— Men verneemt, dat de besluiten van de Raden der gemeenten Rolde en de Wijk, om in die plaatsen jaarlijks eene middenmarkt te houden op den laatsten Woensdag in Julij, zijn goedgekeurd.

— Op de middenmarkt, den 27 dezer te Rolde gehouden, waren aangebragt 151 koeijen, 30 stuks jongvee, 6 schapen en 98 varkens. De handel in rundvee was levendig; er werden daarvoor buitengewoon hooge prijzen besteed; de varkens, alle jongen, waren mede zeer gewild, en werden voor hooge prijzen verhandeld.

— Den 26 dezer heeft, naar men verneemt, in de gemeente Odoorn een hond geloopen, die vermoed werd dol te zijn; hij is achtervolgd, doch niet achterhaald, en naar de gemeente Emmen ontweken. Door het bestuur van Odoorn is de vastlegging der honden in die gemeente bevolen.

— De marktgenooten van Peeloo zijn bezig, om een weg aan te leggen van den Rijksstraatweg tusschen die plaats en Assen naar den weg van Assen naar ter Aard. Hierdoor zal eene belangrijke communicatie geopend worden, maar tevens is daardoor de noodzakelijkheid geboren, om het zoogenaamde *Zwarte Water*, eene uitgestrekte plas in die markte en aan Assens jeugd wel bekend, als bij eenige vorst het eerst vertrouwd om op schaatsen te worden bereden, af te tappen.

* **Dalen, 28 Julij.** Bij de uitbesteding van het vergrooten van het schoolgebouw alhier en het inrigten van hetzelve, tot twee, door een tusschenschot gescheiden localen voor kleinere en meer gevorderde leerlingen, is aannemer geworden *H. Boesjes* alhier, aan wien hetzelve dadelijk is gegund voor de som van *f* 1120.

* **Ruinen, 28 Julij.** Bij de opening der stembiljetten, tot verkiezing van drie leden voor den gemeenteraad, bleek, dat de aftredende leden, de heeren *D. Oosten*, *A. R. Oldenijens* en *R. K. Luning* herkozen waren, de eerste met 16, de twee laatsten met 21 van de 30 stemmen. Verder hadden *A. R. Barels* 10, *L. Bergman* en *R. A. Luning* ieder 3 stemmen, enz.

* **Meppel, 29 Julij.** Dingsdag ll. viel een kind van de Keizersgracht alhier in het Nieuwe Kanaal. Het was voorzeker eene wisse prooi des doods geworden, zoo niet zekere *E. B.* met vele inspanning en met voorbijzien van eigen levensgevaar het hadde gered, en hoewel reeds met den dood worstelende, aan de verheugde ouders had teruggegeven.

* Bij de gisteren te Hoogeveen gehoudene jaarmarkt zijn de nieuwe barge en snik tusschen hier en genoemde plaats heen en terug gevaren. — Reeds te 5 ure in den morgen vertrokken beide, de eerste gesleept door 3 en de laatste door 2 paarden, met een verbazend getal passagiers, dat onder den weg nog aangroeide. 's Avonds te 9½ uur waren beide hier terug. — Men roemt zeer de beleefde behandeling der schippers en het gemak der vaartuigen,

* **Coevorden, 28 Julij.** Het volgende wordt ons uit Dalen verhaald. Zeker landman *K.* kwam deze week op zijn deel, en zag, dat eene kat op den rug van eene zijner kalveren zat, en het dier daar op eene woedende wijze beet en krabde; hij trachtte het woeste dier te vergeefs met eene stok te verjagen. Vervolgens haalde hij eene mestvork en kwam ook zijn hond aangeloopen. Toen de kat den laatsten zag, verliet zij het kalf en sprong op den hond, dien zij mede beet en krabde. Eenigen meenen, dat de kat dol en reeds lam van achteren is geweest; de kat is afgemaakt, naar wij vernemen, doch niet het kalf noch de hond.

REGTZAKEN.

Den 28 dezer stond voor het Prov. Ger. van Drenthe teregt J. [illegible] van Assen beschuldigd van diefstal van eene hoeveelheid aardappelen uit de woning van de wed. Berkenbosch alhier door middel van braak en inklimming. De Proc. Gen. requireerde eene opsluiting in een rasp- of tuchthuis voor niet meer dan 15 en niet minder dan 5 jaren. Hij was reeds vroeger weerspannig aan de wet verklaard en gedurende langen tijd voortvlugtig, maar door berouw gedreven heeft hij zich zelven aangegeven.

INGEZONDENE STUKKEN.

Eene Euangeliesche Propaganda.

Het gestadig in schaamtelooze driestheid toenemend drijven der Ultramontaansche partij in ons vaderland, om, zoo als zij 't noemde, het erfdeel der vaderen terug te verkrijgen, bracht de Protestantsche kerk in de onaangename noodzakelijkheid, om, scherper dan ooit, eene meer defensieve houding tegen *Rome* aan te nemen. Dien ten gevolge traden de vier thans bestaande Protestantsche maatschappijen of genootschappen in het leven: *Welstand*, *Unitas*, *Hulpbetoon* en *Phijlacterion.* Het karakter dier maatschappijen is geheel defensief; 't zijn geen *propaganda's*, maar *tuenda's*: zij zijn er niet op uit, om overwinningen te maken op 't haar vijandige grondgebied, even als Rome daarnaar streeft langs allerlei wegen, ter sluiks vooral niet minder dan met open vizier; haar strekking is slechts te verdedigen, te beschermen en te bewaren, wat der Protestantsche kerk als eene heilige nalatenschap van de voorvaderen werd overgeleverd. Zij hebben dan ook reeds, elk in haren kring, veel goeds te weeg gebracht, hetgeen vooral daaruit afgeleid kan worden, dat zij bestendig ten doel staan aan de schampere uitvallen der Roomsche pers, die geene gelegenheid voorbij laat gaan, om ze als „geheime genootschappen" voor 't publiek te brandmerken en hatelijk te maken. Aan die maatschappijen mag men het ook grootendeels dank weten, dat de oogen van onergdenkende Protestanten voor de verderfelijke machinatiën van 't jesuitisme in ons vaderland nog ter tijdiger ure zijn opengegaan, en dat er heden ten dage meer dan immer een recht Protestantsche geest onder ons volk is wakker en werkzaam geworden.

De gebeurtenissen der laatste drie maanden, waardoor nog, en te recht, veler aandacht wordt bezig gehouden, hebben echter doen zien, „dat het stelsel van zelfbehoud en zelfverwering, door de genoemde Protestantsche vereenigingen in beoefening gebracht, onvermogend is, om de aanmatigingen, de veroveringszucht en de daarmede in verband staande listen en lagen, waardoor *Rome* alle gezag in Kerk en Staat aan zich poogt te trekken, te kunnen keeren, of zelfs maar te belemmeren." (*) Het Protestantisme moet zijn conservatief en defensief karakter laten varen; „zijne gewapende neutraliteit, zijne zelfverdediging uit noodweer, zijn, tegenover de list en het geweld van den Pausselijken Stoel en de hinderlagen van Jesuiten en Ultramontanen, onvoldoende bevonden. — De strijd tegen het rijk der duisternis kan niet langer verdedigend zijn; hij moet voortaan aanvallenderwijze gevoerd worden." (*) En, kiest het Protestantisme zich daarbij de wapenen, die zijner heilige roeping, om het licht en het zout der aarde te wezen, waardig zijn, dan zal het met goed geluk en met eene gegronde verwachting op een eindelijken zegepraal den strijd tegen *Rome* kunnen voeren. Het heeft dan eene hoogere macht aan zijne zijde, waartegen geen aardsch Koningrijk, zoo als dat van den Paus, bestand is, ook met de fijnste sluwheid en de listigste staatkunde van zijne dienaren en handlangers.

Wat wij sinds lang hebben gewenscht, is dan nu dezer dagen geschied. Om tegen *Rome* niet langer alleen verdedigenderwijze, maar ook offensief te handelen, hebben zich onlangs een groot aantal leden der Protestantsche kerk tot eene maatschappij vereenigd, die den naam van „Euangeliesche" zal dragen en die zich tot doel stelt „waarheid en Godzaligheid onder Roomsch-Katholijken te bevorderen." In 't programma, dat de oprichters dier maatschappij dienaangaande in het licht hebben gezonden, komt o. a. dit voor, dat het, met hulp van alle Euangelieschgezinde Christenen in *Nederland*, hun wensch is *het euangelie* tot de Roomschen te brengen. Zij willen „goed opgeleide mannen met den Bijbel of gedeelten er van, en ook met geschriften over de Kerkgeschiedenis en met opwekkende traktaatjes, tot de Roomsch-Katholijken" zenden; ten einde langs dien weg de kennis der Christelijk waarheid onder hen te verspreiden, hen door de kracht van 't Goddelijk Euangelie van bijgeloof, onkunde, zonde en ellende te verlossen, en op die wijze niet voor een bepaald kerkgenootschap, maar voor den Heer zelven zielen te winnen.

Wie waarlijk Euangeliesch gezind is, kan niet anders dan met ons het denkbeeld van de oprichters dezer Euangeliesche maatschappij van gantscher harte toejuichen, zoowel om het *doel*, dat zij zich voorstellen, als om de *middelen*, waarvan zij zich daartoe wenschen te bedienen. „De roepstem der Euangeliesche Maatschappij," zeggen wij met een onzer Protestantsche weekbladen, (*De Waakzaamheid*, No 56 van 1853) „is, eigenlijk gesproken, niets anders dan eene herhaling van den last des eenigen Meesters: „*Predikt het Euangelie allen schepsels.*" Haar doel is geheel in overeenstemming met het bevel van den Heer zelven, aan zijne eerste discipelen gegeven: *gaat dan henen en maakt alle volkeren tot mijne leerlingen.* Het Ultramontanisme zal zeker niet in gebreke blijven, om ook tegen deze vereeniging zijn giftigen zwadder uit te braken en haar aan de kaak te stellen, met zijne gewone helsche taktiek, als „proselytemakerij." — Gelukkig, dat zij *weet*, wat zij *wil* en in *wiens* geest zij zich aangordt, en op *wiens* goedkeuring zij, om haar loffelijk ondernemen mag hopen. — En ook de *middelen*, die zij koos, om haar doel te bereiken, zijn van dien aart, dat wij geheel onzen bijval aan haar pogen moeten schenken. *Rome* is voor den Bijbel zoo bang, zegt een spreekwoord, als de duivel voor het kruis. Want *Rome* weet maar al te goed, dat de Bijbel de eenige macht is, waartegen zij niet is opgewassen.

„Voor het zwaard des geestes, Gods Woord, door *Rome* miskend en veracht, moet alle weerstand zwichten — en niet wij, maar de Euangeliesche waarheid zal zegevieren. *Rome's* werk is uit de menschen, en het zal daarom niet bestaan; het onze is uit God, en geweld noch list zullen bij magt zijn het te keeren; het is het werk des geloofs, der hope en der liefde, der Christelijke liefde, die blijft tot in het eeuwige leven, en die ons dringt de dwalende broeders lief te hebben, zoo als Christus ons lief had toen wij nog zondaars waren. (**)

—

En nu het oogmerk van dit ons schrijven. Wij hebben er geen ander meê, dan onze gewestgenooten met de oprichting dier Euangeliesche, Protestantsche propaganda bekend te maken, hunne aandacht er op te vestigen en hen te bewegen, dat ze zich aan die vereeniging aansluiten. „Protestantsche Broeders! in de Staten en rijken, die geheel aan het pausselijke gezag zijn onderworpen, (b. v. in den *Kerkelijken Staat*, *Napels*, *Toskane*, *Hongarije* en elders,) worden uwe geloofsgenooten, om hunner belijdenis wille, vervolgd en verdrukt, — komt! laat ons, in vergelding daarvan en terwijl Protestanten elders in kerkers zuchten, aan onze Katholieke [roomschgezinde] landgenooten de heilleer der verlossing verkondigen, die hen van *Rome's* boeijen en de jesuïtische kluisters bevrijden kan! Paulus verklaarde zich eenmaal volvaardig, om hun, die te *Rome* waren, het Euangelie te verkondigen als eene kracht Gods tot zaligheid. Laat ons dit apostolische voorbeeld volgen en in de Kerk van *Rome* het licht doen schijnen in de duisternis!" (*) Wij, Bewoners van *de meest protestantsche provincie*, moeten inzonderheid onzen ijver aan den dag leggen, om de stichters der meergenoemde Maatschappij in hun werk te ondersteunen. Onder hen zijn eenige hervormde leeraars uit dit gewest, (de HH. *Boon* te *Zuidwolde*, *Horreus de Haas* te *Dwingelo*, *Lesturgeon* te *Oosterhesselen*, *Pareau* te *Assen*, en *Swiers* te *Havelte*,) die, des gevraagd, gewisselijk gaarne nadere inlichtingen omtrent die maatschappij zullen geven. Mocht het mettertijd blijken, dat werkelijk onder u de echte Protestantsche geest wakker was geworden, die geest, die niet alleen tegen de dwaling wil te velde trekken, maar ook het rijk der waarheid helpt opbouwen, en voor dat werk uit God ook bereidvaardig

---

met alle die naalden kunnen worden genaaid, tot dat deze onbruikbaar zijn geworden". Voorzeker geen gering vermogen. De tweede student evenwel overtrof hem, want hij zeide: Ik wensch een perkament zoo groot als het uitspansel, zooveel inkt als de Oceaan kan bevatten en zoovele pennen als er boomen op aarde zijn, om dan de sommen te bezitten die ik neêrschrijven kan, tot dat het perkament volgeschreven, de inkt verbruikt is en de pennen stomp zijn". „En thans gij, boer!" riepen zij als uit eenen mond. Deze stond bedaard op, en sprak: „Mijn wensch is, dat, als uw wensch voldaan is, gij beiden in den wijn stikt, en ik uw universele erfgenaam zij." De studenten moesten toen bekennen, dat de boer de vier flesschen had gewonnen. *Ingz.*

—

In Lemberg wordt thans veel gesproken van de ontdekking eener misdaad, die voor 14 jaren aldaar is gepleegd. In het jaar 1839 namelijk passeerde daar een Engelsche lord, die eene som van ongeveer 60.000 pd. st. bij zich had. Op zijn wensch werd hij door den Kelner in een bad gebragt en daar met behulp van den eigenaar van het bad vermoord, waarop beiden zijn geld deelden. Niemand bemerkte het verdwijnen van den Lord, omdat zijne aankomst op het vreemdelingen- bureau nog niet gemeld en het logement toenmaals opgevuld met gasten was. De eigenaar van het bad werd plotseling zeer rijk: men meende, dat hij eene erfenis had gekregen. De Kelner ging naar Hongarije, waar hij in 1848 en 1849 in de gelederen van de Hongaren vocht en later naar Turkije vlugtte. Hier verhaalde hij aan eenige makkers het gebeurde te Lemberg. Onder deze bevond zich toevallig een Gallicier, die kort daarna naar zijn vaderland terugkeerde en de justitie met de zaak bekend maakte. Men vond onmiddelijk het lijk van den Lord op de aangewezen plaats.

—

Op een der bergen van het graafschap Calavérus, in Californie, op omstreeks twintig mijlen ten noordwesten van Murphy, staat een cederboom, die gezegd wordt, de grootste der aarde te zijn. Een correspondent van den *Herald* van Sonora, die zich naar de plaats zelve heeft begeven, om dit wonder uit het plantenrijk te bezigtigen, beschrijft dien aldus:

Aan den voet beslaat de boom een omtrek van 92 voeten, 4 voeten van den grond af beslaat hij 88, en 10 voeten hooger 61 voeten. Aldus loopt hij langzamerhand af, zijnde deszelfs hoogte 285 voeten. Wel verre van eene onregelmatige gedaante te hebben, zoo als de meeste boomen van grooten omtrek, kan hij voor een model van symetrie doorgaan; van hier, dat zijn trotsche bouw in de ziel der beschouwers een grootsch en verheven denkbeeld doet geboren worden.

De ouderdom van dezen reusachtigen ceder wordt berekend op 2520 jaren. Men is reeds begonnen met zijn bast af te schillen, die van onder eene dikte heeft van 14 duimen, en hiermede zal men voortgaan tot op eene hoogte van 50 voeten. Wanneer men hiermede gereed is, zal deze bast naar de tentoonstelling te New-York gezonden worden.

—

Te Aken stroomen van alle zijden tallooze bedevaartgangers, uit Duitschland aan, om in de aloude kerk van Onze Lieve Vrouw de reliquien te bezigtigen, welke ter vereering worden ten toon gesteld. Deze reliquien, door Karel den Groote verzameld, zijn verdeeld in groote en kleine. Over de echtheid is veel geschreven. Zij zijn afkomstig van den patriarch Johan van Jeruzalem, eenige Bysantynsche Keizers, en van den kalif Haroun Alraschid. De groote reliquien zijn vier in getal, namelijk: 1. het kleed der Heilige Maagd; 2. de luijers van Jezus Christus; 3. een gedeelte van den zweetdoek; 4. een kleed van Johannes den Dooper.

De kleinere, minder kostbaar, zijn 24 in getal.

Deze reliquien worden alle zeven jaren tentoongesteld; de eerste maal geschiedde dit na een concilie te Aken in 809 gehouden en waarbij Paus Leo III voorzat. Eenige geschiedschrijvers melden, dat in 1496 op een dag 142.200 vreemdelingen te Aken kwamen, om de plegtigheid der tentoonstelling bij te wonen en dat het bedrag der offerhanden 80.000 goudguldens beliep.

In 1826 duurde de tentoonstelling drie weken en kwamen 288.000 personen te Aken.

De kerk is ter gelegenheid van deze plegtigheid zeer verfraaid. De Koning van Pruissen heeft twee fraai geschilderde glasramen geschonken; de schetsen zijn geleverd door Cornelius Overbeek en andere uitstekende kunstenaars.

—

Eene nieuwe godsdienstige beweging heeft zich in Pennsylvania voorgedaan, het doel van welke is, om de verschillende kerkgenootschappen tot een geheel te vereenigen, met weglating van alle secterische gevoelens, behalve dezulken, als liggen opgesloten in de algemeene les: „Gij zult uwen naasten liefhebben als u zelven," en zonder in achtneming van alle formulieren en ceremoniën, kerkelijk bestuur en tucht, behalve datgene, wat bestaanbaar is met de volkomenste vrijheid van denken en handelen, en hebbende alleen de meest uitvoerbare liefdadigheid ten grondslag. Een gelijk genootschap staat in New-York opgerigt te worden. Het is bestemd, om een godsdienstig genootschap van magt en invloed te worden.

van zijn zilver of goud ten offer brengen wil op het altaar der Christelijke liefde!

L. O.

(*) Woorden aan *de Fakkel* ontleend, No. 27 van 1853.
(**) Woorden uit *de Waakzaamheid*, No. 56.

Exploitatie van Veenen en ontginning van woeste gronden

was in de jongste jaren het onderwerp van vele gesprekken, en, wat het laatste betreft, werden er onderscheidene proeven bewerkstelligd. Er waren kapitalisten, vooral in de Provincien Holland, die daartoe hunne aandacht op het Noorden des Lands en wel bepaaldelijk op Utrecht, Gelderland, Overijssel of Drenthe vestigden, aldaar meer of min uitgestrekte woeste gronden aankochten en die deden ontginnen. Menigeen oogstte echter teleurstelling, maar menigeen vertrouwde ook te veel op landhuishoudkundige theorien, dikwijls uit den vreemde tot ons overgewaaid en aanbevolen, zonder acht te slaan op ons klimaat en onzen grond. Bij anderen ontbraken overleg en beleid, en zij werden de slagtoffers van ondoordachte of bedriegelijke maatregelen en toezeggingen van vrienden of eigenbelangzoekers. Nog anderen wilden te spoedig rente hebben van hun kapitaal en verloren al spoedig den lust, om krachtig voorttezetten wat zij begonnen, of op nog grooter schaal te doen arbeiden.

Die naar de beurs gaat met zijn kapitaal, kan dadelijk in het bezit komen van rentegevend papier en tot het exploiteren van dat goed heeft hij niets anders noodig dan eene eenvoudige schaar! Hoe de zoodanigen te bewegen, om heidegrond te koopen — dien te ontginnen, om dus in 't eerst nog meer geld uit te geven en dan langzamerhand tot goede rente van solied eigendom te komen? Welligt kan het zijn nut hebben, om door cijfers aan te toonen, voor welke som een landbouwer aan de Dedemsvaart een *bunder* goede heidegrond kocht, hoe hij dien gedurende *tien* jaren bearbeidde, welke uitgaaf en opbrengst hij 's jaarlijks had en welk resultaat hij, na verloop van dat *tiental* jaren, verwierf.

Zie hier die cijfers:

ONTGINNING
VAN HEIDEGROND AAN DE *DEDEMSVAART*,
BEPROEFD OP EENE OPPERVLAKTE, GROOT EEN NEDERLANDSCHE BUNDER EN GEKOCHT à *f* 200.

UITGAAF		ONTVANGST		
Het 1ste jaar.				
interest van *f* 200 a 4 pct.	*f* 8.00	het land leverde op 188 mud aardappels à *f* 1.20	*f* 225.60	
beslooten en bezanden	- 20.00			
omhakken	- 12.00			
koemest	- 100.00			
mest-strooijen	- 8.00			
19 mud poot aardappelen à *f* 1.20	- 22.80			
pooten	- 42.00			
rooijen en vervoeren	- 45.00			
½ jaar interest à 4 pct. aan voorgeschoten gelden	- 5.15			TE KORT
	f 262.95		*f* 225.60	*f* 37.35
Het 2de jaar.				
te kort van 't vorige	*f* 37.35	heeft opgeleverd 200 mud aardappelen à *f* 1.20	*f* 240.00	
4% intr. van *f* 237.35	- 9.49			
koemest	- 85.00			
vervoeren en overal maken	- 7.00			
19 mud poot aardapp.	- 22.80			
pooten	- 42.00			
rooijen en vervoeren	- 46.00			
½ jaar interest als boven	- 4.24			TE KORT
	f 253.88		*f* 240.00	*f* 13.88
Het 3de jaar.				
te kort van 't vorige	*f* 13.88	heeft opgeleverd 26 mud. rogge à *f* 5.00 per mud	*f* 130.00	
4% van *f* 213.88	- 8.55[5]			
koemest	- 70.00			
vervoeren, overal maken	- 6.00			
3 mud zaai-zaad à *f* 5.00	- 15.00			
bouwen, zaaijen, eggen	- 5.25			
maaijen enz.	- 5.00			
½ jaar interest als boven	- 2.19[5]			MEERDER
	f 125.88		*f* 130.00	*f* 4.12
Het 4de jaar.				
interest van *f* 196.88	*f* 7.83[5]	hooiland en etgroen verhuurd	*f* 96.00	
voor hooi- of klaverzaad	- 12.00			
koemest	- 50.00			
vervoeren en overal maken	- 6.00			
	f 75.83[5]		*f* 96.00	*f* 20.16[5]
Het 5de jaar.				
interest van *f* 175.71[5] à 4%	*f* 7.03	opbrengst als boven	*f* 96.00	
koemest	- 50.00			
vervoeren en overal maken	- 6.00			
	f 63.03		*f* 96.00	*f* 32.97
Het 6de jaar.				
interest van *f* 142.74[5] à 4%	*f* 5.71	opbrengst als boven	*f* 96,00	
koemest	- 50.00			
vervoeren en overal maken	- 6.00			
	f 61.71		*f* 96.00	*f* 34.29
Het 7de jaar.				
interest van *f* 109.45[5]	*f* 4.38	opbrengst als boven	*f* 96.00	
koemest en overal brengen	- 56.00			
	f 60.38		*f* 96.00	*f* 35.62
Het 8ste jaar.				
interest van *f* 72.83[5] à 4%	*f* 2.95[5]	opbrengst als boven	*f* 96.00	
koemest en overal brengen	- 56.00			
	f 58.95[6]		*f* 96.00	*f* 37.04[5]
Het 9de jaar.				
interest van *f* 35.79 à 4%	*f* 1.43	't land verhuurd tegen *f* 3.00 het spint, 47 spint ongeveer een bunder	*f* 140.00	
bouwen en scheuren	- 5.00			
	f 6.43		*f* 140.00	*f* 133.57
Het 10de jaar.				
bouwen, zaaijen en eggen	*f* 6.00	28 vim rogge à *f* 4.00	*f* 112.00	
3 mud rogge à *f* 5.00	- 15.00			
maaijen enz.	- 6.00			
	f 27.00		*f* 112.00	*f* 85.00

OPBRENGST, ... *f* 382.78
AF DE KOOPSOM . . . . - 200.00

HET LAND ONTGONNEN, DE WAARDE DAARVAN VERDUBBELD EN OVER . . . . . . *f* 182.78

Wij deelen het bovenstaande mede, zooals de eigenaar en ontginner ons dat opgaf, doch hebben volstrekt geene redenen, om aan de waarheid van de cijfers in 't minste te twijfelen. Maar is nu inderdaad hetzelfde resultaat in Drenthe, waar de heidegrond meestal zoo bij uitstek goed is, te verkrijgen, althans in de nabijheid van vaarten of kanalen — waarom wordt dan de exploitatie van zulke gronden niet meer algemeen ondernomen?

Hatzovee *larachong wegafeetz behitzadko. Hij slaat den booswicht gade, en wenscht dat hij zich bekeere.*
Musap, gebed van het nieuwejaar.

Geenzins is ons doel met woorden te schermen, daar daden hier luide spreken; waar parnassijns der ring- en bijkerken, zich aan den minister, hoofd-commissie en andere autoriteiten wendden, nu hun de schellen van de oogen zijn gevallen, nu zij onttooverd zijn door dezelfde hand, die hun vroeger in den tooverkring lokte, onder het mom van vroomheid.

. . . .

Wij willen ons niet — zoo als wij zeiden — met woordenschermerij tegen den argumentateur Hatzovee (liever Hatsofee) — loerder, loerangel — inlaten, slechts dit: dat Adam zich niet zijner overtreding schaamde, maar zijner naaktheid; dat wij noch parnassijns van Assen, noch die van eene andere gemeente wilden beleedigen, hetgeen ook geenzins uit onze woorden is op te maken, hoe scherpzinnig de schriftgeleerden ook in het verdraaijen mogen zijn. Onze bedoeling, gelijk duidelijk is, was om aantetoonen, dat alle ring- en bijkerken van Drenthe, uitgezonderd Assen, zich door schijnvroomheid hebben laten begoochelen; dat de verklaring van *Rassie*, als zoude Billeam eenoogig geweest zijn, onwaar is; blijkens het 4de boek van Mozes, cap. 22: 31, waarvan de *oogen* van Billeam gesproken wordt. Het moge Hatzovee doen huiveren, dat wij rondweg Rassie voor geene autoriteit erkennen, en de vrijheid nemen hem tegen te spreken; wij kunnen het niet helpen. Hij neme dan wat schrikpoeder of eenige droppelen spiritus nitridulcis, en trekke vervolgens, in het aangekondigde Meppeler orthodoxe blad *de Israeliet* tegen ons te velde, vege ons — om ons in het patois uit te drukken — met den Deventerschen *Bessem*.

Bij het laatste gedeelte van Hatzovees tirades, komt ons onwillekeurig de gewoonte der roovers van Calabrie voor den geest, die nimmer het gebed vergeten, zelfs dan niet, wanneer zij druk bezig zijn, den onergdenkenden reiziger uit te plunderen. Overigens dagen wij Hatzovee uit, ons te bewijzen, dat de zaken, welke wij aantoonden, onwaar zijn. Thans zijn wij er nog niet zeker van, of hij tot de Meppelers behoort, die de plaats hunner inwoning — de Israelieten — zoo sterk drukken, dat velen hunner, om dien druk te ontkomen, zich zullen *moeten* afscheiden; hoort hij hiertoe en komt hij hiervoor ruiterlijk uit, dan eerst kunnen wij teregt daadzaken noemen. Wij eindigen voor thans, — en zullen voortaan, wij herhalen het, op woordenschermerij niet antwoorden — met de woorden van David, Psalm 37: 32, 33: *Tzovee* rochong latzadiek, omwakiech lahamito. Adonai lo jaangzeweno wejado, welo jar chiëno behichopto: (*De booswicht loert op den regtschapene, begeerig hem te dooden. God geeft hem niet in zijne handen, verongelijkt hem niet in zijne oordeelvelling.*)

GNAJIEN PESUACH.

De Commissie te Oosterhesselen, die zich belast heeft met het ontvangen van liefdegiften ten behoeve van de huisgezinnen te Gees, die onlangs door zwaren brand zijn geteisterd, bericht, met dankzegging aan de edelmoedige gevers, dat bij haar nog ingekomen is.

Van N. N. te Dwingelo een gift van *f* 2,50.

Door bezorging van Jkhr. H. J. P. van der Wijck een dito van *f* 30-〃.

Namens voorn. Commissie.
A. L. Lesturgeon, Secr.

NAGEKOMENE BERIGTEN.

Van verschillende plaatsen in deze Provincie en bijzonder van [illegible] neemt.

— Door de Zutphensche brandwaarborgmaatschappij is aan de vrouw van *H. Mast*, te Smilde, eene som van *vijf gulden* toegekend, ter belooning voor den door haar betoonden moed bij het inslaan van den bliksem in hare woning, op den 9 dezer, waardoor zij het afbranden daarvan grootendeels heeft verhoed.

Correspondentie.

Het stuk uit Meppel *van een ooggetuige, over eene schutting, waarover twee buren twist hadden, en die, op last van den Burgemeester weder is afgebroken, kan niet geplaatst worden, omdat hetzelve ons ongeteekend en* ongefranceerd *is toegezonden. — Eenige artikelen zijn wegens ploatsgebrek niet opgenomen kunnen worden.*

ADVERTENTIEN.

E. BLAAUW,
Onderwijzer te Zuidlaren,

verlangt een' **ONDERMEESTER** van EENIGEN RANG, bekwaam om de **beginselen der Fransche taal** te onderwijzen. Salaris: KOST, INWONING etc. en pl. m. 100 gulden 's jaars.

UIT DE HAND TE HUUR,
OM OP 1 MEI 1854 TE AANVAARDEN:

Eene **HEEREN BEHUIZING**, staande te Assen aan den Cingel, voorzien van **6 beneden- en 2 boven-Kamers, Keuken, Kelder, Mangelkamer, Regenbak** en **Pomp**, met **TUIN** en daarachter gelegen **LAND** naar verkiezing.

Te bevragen bij Mr. H. J. L. VAN DER WIJCK.

IN HET HEEREN-LOGEMENT
te MEPPEL

OP DONDERDAG DEN 11 AUGUSTUS
AANSTAANDE,

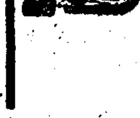

des avonds te **7 uren** te beginnen, op **favorabele conditiën**

PUBLIEKE INZATE
en 8 dagen later

PALMSLAG OF FINALE VERKO[OPING]

met alsdan dadelijke aanvaarding, ten verzoeke [van] den Heer D. G. BRASPOT aldaar, van het

LANDGOED RECHTEREN

zeer voordeelig en aangenaam tevens bij *MEPPEL* [ge]legen; bestaande in eene **hechte en ster[ke]**

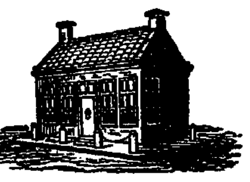

HEEREN HUIZINGE, STALLING, WAG[EN]HUIS en aanhoorige **TRE[K]KAST** van 7 groote ramen, w[aar]van er thans zes door een bijzonder groote overheer[lijken] blaauwe druiven gevenden **Wijnstok** ingeno[men] en volledig beslagen worden; mitsgaders **PAKH[UI]ZEN, BERGPLAATSEN, SCHUREN** [en] verdere **GETIMMERS**, en waarin sedert 1792

ZEEPZIEDERIJ

is uitgeoefend; waartoe zooals trouwens tot vele [an]dere fabrijken, de gunstige ligging van dit goed [aan] het water en in onmiddelijke nabijheid van Mep[pel] hetzelve allezins aanbeveelt.

Behoorende overigens m[ede] nog tot hetzelve spatie[use] **TUIN en BOO[M]GAARD**, mitsgaders [...] **WEILAND**, alles thans gezamenlijk een g[eheel] uitmakende.

Nader onderrigt kan in persoon of ten gev[olge van] vrachtvrije brieven bij Mr. G. L. KNIPHORST te M[ep]pel en ten kantore van den *NOTARIS* Mr. W. L. TO[M]KENS aldaar, worden verkregen; zijnde dit goed da[gelijks] vóór de INZATE en PALMSLAG voor een ieder [te] zien.

BURGERLIJKE STAND.

ASSEN, 22—29 Julij. Geh. H. Schut en J. Piel. — Be[v.] Vijfschaft, geb. Kazemier, van z. — Overl. C. Top, man. ongeh. 26½ j.; J. ter Brugge, vr. gesl. 27 d.

MARKTBERIGTEN.

GRONINGEN, 29 Julij.

Tarwe, Jarige	70	N.pd.	*f* 0.00	Boekweit, sand 64	N.pd. *f*	
〃 N. Oml.	68	〃	〃 8.10	〃 〃 66	〃 〃	
dito.	70	〃	〃 8.60	〃 veen 66	〃 〃	
〃 〃 Old.	68	〃	〃 7.85	〃 〃 68	〃 〃	
〃 〃 〃	70	〃	〃 8.35	Paardeboenen. . *f*	6.75	à
Rogge, N. Inl.	66	〃	〃 6.80	Groene Erwten. 〃	0.00	à
〃 O. 〃	68	〃	〃 7.20	Graauwe 〃	〃 00.00	
〃 〃 〃	70	〃	〃 7.60	Koolzaad . . . *f*	0.00	
Haver. N. dikke	40	〃	〃 3.30	Gort, grove . 〃	8.50	à
〃 〃	50	〃	〃 4.00	Gort, parel . 〃	00.00	à
〃 Voer	36	〃	〃 2.95	Olie, raap per vat	38.00	à
〃 〃	40	〃	〃 3.20	Raapkoeken.		à
〃 Zwarte	36	〃	〃 3.00	Lijnkoeken.	00.00	à
〃 〃	40	〃	〃 3.25	[illegible]	00.00	à
Garst, N. wint.	54	〃	〃 4.70	Boter ⅛ 〃		
〃 〃	56	〃	〃 5.10			
〃 〃 zomer	56	〃	〃 0.00			
〃 〃 knob.	60	〃	〃 0.00			

Tarwe ruim prijshoudend. Rogge en Boekweit van beno[r]den als voren verkocht. Nieuwe Wintergarst meer aan [...] alleen de zware soorten tot bovenstaande verlaagde prijzen [aan] pelderijen te verkoopen. Mindere en ligtere soorten bijna [zonder] koopers. Haver niet dan lager te plaatsen. Boonen als [voren.] Er waren eenige partijtjes nieuw Koolzaad ter markt, alg[emeen] niet droog, werd hoog gehouden, doch zoude *f* 11 à *f* 12 [naar] deugd kunnen opbrengen, doch is meerendeels onverkocht [ge]bleven. Gort als voren. Raapolie prijshoudend.

ASSEN, 28 Julij. Rogge *f* 7.25, *f* 7,00, *f* 6,90. Boe[kweit] *f* 7,10, 6,75, 6.50. Boter 80 a 75 ct. het Ned. pd. Aardapp[elen] *f* 0,00 à *f* 0,00. Prijs van het brood *f* 〃-58 de 6 N. ℔

HOOGEVEEN, 26 Julij. Rogge *f* 8.00. Boekweit *f* 7.00. [Ha]ver *f* 0.00. Boter Ned. pd. 70 cent. Zetting *f* 0.59.

COEVORDEN, 25 Julij. Rogge *f* 7,75. Boekweit *f* 7,0[0]. [Bo]ter Ned. pd. 55 ct. Zetting f 0.57.

MEPPEL, 28 Julij. Rogge, f 7.45 à f 7,95; Boekweit, f 7.00; Boter 1½ Ned. pd. f 1,15 á f 1,36. Boter per [...] *f* 16,00 à *f* 18.00. Zetting f 0.59.

AMSTERDAM, 27 Julij. TARWE. Roode voor [...] consumtie hooger verkocht; in consumtie Poolsche bij [...] verkocht; in Entr.: 128 ℔ Pommer *f* 310; 127, 128 ℔ [...] 127 ℔ dito aan de Zaan *f* 305; 130 ℔ [...] *f* 305 [...] Cons.: 127 ℔ bonte Poolsche *f* [...]; 126 ℔ [...] ℔ Norder *f* 295; 127 ℔ Groninger *f* 295; 130 ℔ [...] ℔ blaauwpuntige Friesche *f* 268. — ROGGE. Onged[roogde] prijshoudend; oude Gedroogde iets hooger; 121, 123 ℔ [...]sche *f* 215, 225; 124 ℔ Burgas *f* 225; 118 ℔ nieuwe [...] *f* 200; 115, 116 ℔ oude Gedroogde *f* 138, 190. — [...] HAVER en BOEKWEIT zonder handel. — KOOLZAA[D] lager; op 9 v. Olie dadelijk en in Aug. £ 66,50; Sept. [...] Nov., Dec. en April £ 68. — LIJNZAAD in een deel [...] ℔ Egypt. *f* 295. — RAAPOLIE flaauw; op 6w *f* 37,50; [...] *f* 36,50, 36: 1⁰. Sept. *f* 36⅞, ⅝; Oct. *f* 37⅝, ⅜; Nov. [...] *f* 37⅛; Dec. *f* 38,25, ⅛; Mei *f* 38,25. — LIJNOLIE [...] 6w *f* 32,50; Vlieg. *f* 31,50. — HENNEPOLIE op 6w [...] Vlieg. *f* 37. — RAAPKOEKEN per 1040 stuks *f* 74 [...] LIJNKOEKEN per 104 stuks *f* 10,50 a 12,50.

PRIJSCOURANT DER EFFECTEN.

AMSTERDAM, 28 Julij 1853.

			GEBLEVEN.				
Nederl. W. S.	2½	pct.	63¹⁵⁄₁₆	*Polen.* Oblig.	4	pct.	
〃 〃	3	〃	76¾	*Spanje.* Oblig.	1	〃	
〃 〃	4	〃	95⅛	Obligatiën	3	〃	
Amort. Synd.	3½	〃	95	Binnenl.	3	〃	
Handelm.	4½	〃		Amortisable			
O.I. Leening	4	〃		Bewijs. Coup.			
Aand. Holl. Spoorw.			84	*Oostenrijk*,			
Aand. Rijn Sp.	4½	〃		Oblig. Goll	5	〃	
Haarl. Meer	5	〃		〃 〃	4	〃	
Rusl. Ob. Hope	5	〃	109	〃 Metal.	5	〃	
Dito 1828/29	5	〃	108	〃 〃 N.	5	〃	
Cert. 1831/33	5	〃	98⅜	〃 〃	2½	〃	
Dito 1840	4	〃	93⅜	*Belgie.* Cert.	2½	〃	
Dito Stieglitz	4	〃	93	Rothschild	2½	〃	
Ins. in Assign.	6	〃		*Portug.*, Lond.	5	〃	
Cert. van dito	6	〃	75½	〃	4	〃	
				Amerika Bank-Act.			

TER BOEK- EN COURANTDRUKKERIJ
van M. T. Sz. GRATAMA, [...]